

Naročnina se plačuje v naprej in stane mesečno din. 2.—; polletno din. 10.— in letno din. 20.—; v inozemstvo dvojno. — Vse pošiljatenaslovlist „Sedanjost“. Nezaprete reklamacije poštne proste. — Izhaja vsak četrtek z nedeljskim datumom v Novem mestu.

SEDANJOST

Oglasi: $\frac{1}{2}$ strani din. 300.—, $\frac{1}{4}$ in $\frac{1}{8}$ sorazmerno; manjši: mm 50 par; trivrstični in ob-smrtnice 43 par; poslana, reklamne notice itd. v besedilu mm din. 1.20. Koristonosna društvena priobčila 30% popusta. Pri večkrat oglaševanju znaten popust.

Deset vprašanj.

Katoliški stariši!

1. Ali se Vam zdi prav, da par ljudi v Belgradu in Ljubljani meče verouk iz srednjih šol, za katere nosite Vi na svojih ramenih ogromne stroške?

2. Ali se Vam zdi prav, da hoče par ljudi v Belgradu in Ljubljani odvzeti verski pouk Vašim fantom vprav v onih letih, ko so ga najbolj potrebni?

3. Ali se Vam zdi prav, da hoče par ljudi v Belgradu in Ljubljani vreči verski pouk iz višjih razredov srednjih šol vkljub temu, da ste na katoliških shodih lani jasno in glasno pred vso javnostjo v svojih resolucijah zahtevali verski pouk?

4. Ali se Vam zdi prav, da se v višjih razredih samo milostno dovoljuje verski pouk če bodo to želeli stariši dotičnih dijakov? Ali vzdržuje šole samo tista peščica starišev, ki morajo dati otroka v šolo, ali jih vzdržuje ves narod, ki je enoglasno zahteval verski pouk? Par ljudem na ljubo, ki mrzijo vero, naj ogromna večina naroda šele prosjači za milost, da bodo dobili otroci verski pouk? Ali ste že slišali kaj tako gorostasnega?

5. Ali se Vam zdi prav, da se naša vera in vera naših očetov smeši in ponižuje na tako krut način, da se postavlja pod telovadbo? Telovadbe se dijak mora udeleževati, verskega pouka in verskih vaj pa — ne!

6. Kdo bo trpel žalost, sramoto in škodo, ako Vaš otrok v brezverski šoli propade? Ali gospodje v Belgradu in Ljubljani, ki Vam hočejo vsiliti brezversko šolo, in to na Vaš račun? Ali veste, kako težko je ohraniti mladino v dobrem vklub vsem naporom cerkve in družine, kaj pa bo, če odpade še tisto malo verskega pouka, ki ga ima zdaj?

7. Ali se Vam zdi prav, da se mladina sili učiti se najrazličnejših stvari, od katerih bo marsikaj v poznejšem življenju zanj brez pomena, ne bo ji pa treba temeljito poznati lastne vere, njenih resnic, njene zgodovine in ne zapovedi božjih, kar mora tvoriti ogrodje človekovega življenja do smrti! Ali veste, kaj je človek brez vere?

8. Ali morete zaupati izobražencu, ki bo prišel iz brezverske šole, ko bo zavzemal razne službe v javnosti?

9. Ali veste, da je poizkus, vreči verouk iz višjih razredov, samo prva stopnja do popolnega razkristjanjenja naših šol, kjer se ne bo smelo govoriti o Bogu, Kristusu, neumrjoči duši, posmrtnosti?

10. Ali si morete misliti večjih hinavcev, kot so naši liberalci in samostojneži? Pri volitvah so zatrjevali, da niso proti veri, in tako prevarili mnogo poštenih kmetov, ki v Belgradu so pa naredili zakone, takoimenovano vidovdansko nastavo, ki je vrgla verouk iz šole. Zdaj pa zopet hinavsko zavijajo oči, češ, kaj moremo mi za to, če

mora verouk ven, ko pa ustava tako zahteva.

Katoliški stariši! Dajte si na teh deset vprašanj odgovor, a odgovor, da ga bodo slišali v Ljubljani in Belgradu:

Otroci so naša last, mi smo zanje odgovorni pred vestjo in pred Bogom, in nikdo nima pravice vzgajati jih drugače, kakor tako, kot mi hočemo! Za šole, učitelje in profesorje štejem mi denar, in naše otroke naj nam vzgajajo tako, kakor mi hočemo!

Sjaj in uboštvo!

Rimske bakanalije in doba rimskih cesarjev ni za mnogo prekašala sijajne priprave za poročno slavnost vladarja države, v kateri je na tisoče mučeniških grobov brez sveče na grobu na vernih duš dan, na tisoče vojnih sirot in vdov brez hraniteljev, na stotine rodbinskih ognjišč razkopanih, nešteto razvalin zakonske sreče, ljudstvo pa tava v črnini in bedi pod bremenom neznozne draginje.

Mi smo globoko prepričani, da pravnik Črnega Jurja — današnji kralj Aleksander ne želi vsega tega sjaja, ki ni v skladu z uboštvom delovnega ljudstva. Čemu naj bo 56 prekrasnih z zlatom in svilo obdelanih, na Dunaju naročenih kočij? Kaj ima ljudstvo od dragocene srebrom okovane konjske opreme, izdelane v Münchenu iz najfinejšega usnja? Kdo naj prebiva v 70 razkošnih dvoranah kraljeve palače? Kakšno korist imajo domači obrtniki od dragocenega pohištva, izgotovljenega v Parizu za drag denar v tuji valuti? Ali se bodo mar reveži nasitili s 36 zaboji srebrnega in pozlačene namiznega orodja, naročenega na Dunaju? Kaj naj rečemo k 2 polkom telesne straže, raznih dvorjanikov, cele vrste z zlatom obšitih livrej za sluge itd. itd.? In na dan poroke: bele ladije po Donavi in Savi, bakljade, bengalski ognji, napitnine, banketi, cvetje, krasne obleke in razkošje iz devete dežele. K vsemu temu pa še ogromno povišanje kraljeve plače, darovi gradov palač, posestev, vil itd.

V državi pa se vleče strašna kot smrt težka gospodarska kriza: odpušča se uradništvo, katoliška duhovščina strada bolnišnice se omejujejo v sprejemu bolnikov in zapirajo se najvišji učni zavodi... Nema para!

Srečni so samo kapitalisti in njihovi ministri, ki namenoma izzivajo posledice iz l. 1857., ko je vlada kneza Aleksandra Karadjordjeviča s silo zbirala darove za spomenik Karadjordju. Takratni državni svet je ta spomenik krstil z imenom „spomenik mržnje“. — Nato so prišli na krmilo Obrenoviči...

Koritarska banda poje danes himne „Aleksandru Velikemu“ in „Prvi Kraljici Srbkinji“ in ta banda bo prva, ki bo na nju metala blato in vzklikala komu drugemu to, kar danes vzklika njima.

Kralj, boj se Danajcev tudi ko Tinosijo darove...!

Živela avtonomija ljudstva!

Novomeška politika.

Novomeščanom se pač ne more očitati, da svoji malomeščanski politiki dajejo izrazito strankarsko obeležje. Že davno preživelemu čitalniškemu narodnjaštvu je libearlizem pustil na vrhu nekaj svoje barve dočim je sicer odločala polna skleda kakršnihkoli ostankov. Gospoda je nosila glavo pokonci, mali obrtniki, vslužbenci in reveži pa so kvečjemu stiskali pesti in se udajali svoji usodi. Zaradi „ljubega miru“ ni bilo odločno politično opredeljenega domačega, glasila in nikogar, ki bi organiziral in vodil tiste, ki so hodili mimo — Narodnega doma. „Sedanjost“ in SLS s svojimi gospnodarskimi kulturnimi in socialnimi organizacijami ste probili okorelo skorjo preteklosti in osvojili srca vseh poštenomislečih. V pomoč je priskočil tudi Sokol in vrgel iz svojega društva vse tiste, ki so ob katoliškem shodu razobesili zastave. Ta protikatoliški nastop Sokola bo končno streznil tudi tiste nazadnjake, ki mislijo, da še žive v stari Avstriji, kjer se je vodil boj za vero in slovenstvo izven delokroga posameznikov. Danes ljudstvo zahteva kruha in vsak posameznik mora na svoje borbene mesto tja, kamor spada. Ne gre za vprašanje socialno ločenih stanov, temveč za vprašanje: ali si katoličan in Slovenec ali nisi? Oba pojma sta v tesani vzročni zvezi med seboj in samo pravi katoliški Slovenec je tudi pravi Jugoslovan. Na tej podlagi je mogoče uresničiti življenske pogoje vsega delavnega ljudstva, katero z vso iskrenostjo zastopa SLS. Vse drugo pa, ki se gnječi v hlapčevski ponižnosti okrog trenutnih mogočnejšev, oprti na vojsko, zavoženo državno gospodarstvo in kapitalizem, in katerim je protikatoliška, protislovenska in protijugoslovanska ideja edini program, da se zatire ljudska samozavest in volja za avtonomijo in vlado ljudstva, — vsem tem pa z ostanki ostankov napolnjena skleda zapira jasn pogled v bodočnost.

V tem smislu nastaja tudi v Novem mestu čistejša ozračje. Vse naše organizacije se v svežem in čilem razmahu razvijajo v smeri h končni zmagi čiste krsčanske misli. To dokazuje tudi nagajivost nasprotnikov. Navajamo samo slučaj, ko so neznan „junaki“ nedavno na zemljišču Gospodarske zveze prekučili veliko leseno lopo po bregu navzdol h Krki ter nato raznesli in zmetali v vodo posamezne dele ter na drobne kosce razbili ves strešni eternit. Sicer je ta „kulturni“ čin vreden sokolske „vzgoje“ in „izobrazbe“, obenem pa tudi znak slabosti njihove moči, vrednosti in dela. Kadar se morajo nasprotniki posluževati takih sredstev, pomenja, da že jahajo na psu.

Diferencijacija (razlikovanje) je torej v polnem razvoju. Nazadnjaška površnost in grešna mlačnost ima zaenkrat svoje zatočišče edinole še v samostojneškem Obrtnem

društvu, v katerem izkorišča pod plaščem „nadstrankarstva“ štiripresna deteljica Ogrič-Košir-Buk-Malovič lahkovernost članov v svoje strankarsko-žepne namene v protikatoliškem in protiautomističnem smislu. Večina članstva je naklonjena načelom SLS, manjka samo prave odločnosti in močnatosti, da se odtegnejo pogubonosnemu vplivu bogokletne družbe, ki išče samo svojih osebnih koristi. Končno mora zmagati dobra stvar in Obrtna Zveza SLS bo tudi v Novem mestu razvila svoje plodonosno delovanje.

V boj za krščansko delovno ljudstvo in njegovo svobodo!

Dopisi.

Mirna peč. Na misel mi hodi samostojni shoč, ki se je vršil pred 2. leti pod Novljanovim kozelcem. Takrat so samostojni obljubljali ljudem nebesa tu na zemlji... „Mi liberalci in samostojni“, jenekdo rekel, „verujemo v Boga, klerikalci pa v duhovnike. Klerikalci obljubljajo nebesa na onem svetu, mi samostojni pa Vam jih bomo dali že na tem svetu.“ Dve leti je torej od tega dve leti zmanj čakan nebes na zemlji. Kdaj se bodo vendar odprla „samostojna“ nebesa? Prvič so se že takrat, ko smo peljali vozove in živino na pregledno mesto, drugič... tretjič... itd. Pa „samostojna“ nebesa se še vedno odpirajo. Posebno so široko odprta še sedaj, ko na vso moč privija davčni vijak. O, srečna, blažena, „samostojna“ nebesa...

Prečna. Pred veliko nočjo je bil razstranski oltar župne cerkve ukraden prt. Zmanjkala je tudi ena brisača. Kdor kaj o tatu ve, naj naznani župnemu uradu!

Gospodarstvo.

Kako glešča sosed Razumnež svojo živino in kako odvrtače od nje bolezn.

(Pše: Fr. D.)

(Dalje.)

6. So kmetje, ki mečejo pleve in luskine (strovke od sočivja) v gnoj. Ali ni to velika zapravljalnost, ako premislimo, da so one

tečnejše in izdatnejše od dotične slame. Vendar imajo luskine to napako, da so pretrde in da jih želodec težko prekuhava. Ali temu morate v okom priti s kuhanjem ali poparivanjem oziroma okisanjem. Pleve krmimo v prvi vrsti govedu, časih tudi ovci. Konjim jih dajemo le redkokdaj; ako jih pokladamo mešano jih med oves. Ječmene osine se utegnejo uapičiti v jezik dlesno itd. ter moreje te dele raniti. Poparjene osine se zmeščajo in s tem se ta nezgoda pomanjša, ako se že dodobra ne odpravi. Svinje žro kaj rade kuhane luskine. Za pršutnike ali za začetek pitanja so kuhani štrovi sočivja precej dobra piča ne samo ob nedostatku krme, ampak tudi tačas ko nam iste ne primanjkuje.

7. Ajdova slama je precej redilnejša od pšenične in ržene. Samo pazite, da spravite suho pod streho, ker vlažna začne hitro plesniti in gniti. — Zvezana in poparjena suha koruznica (debelačeva slama) je v slabi letini dobro nadomestilo za tečnejšo krmo. Krmilo je kot rezanico konjem in govedu, a nepripravljeno ovcam. — Slama sočivja in semenske detelje precej zaleže ob pomanjkanju krme. — Divji kostanj pokladamo v prvi vrsti govedom in svinjam. Kjer ga imajo mnogo, tam ga suše v sušilnicah, krušnih pečeh ali na solncu, ker drugače začne hitro plesniti. Suh kostanj olupijo, šrotajo, poparijo in nekoliko posole. Pitalnemu govedu dajo dnevno do 5 kg, molzni kravi 2—3 kg, prašiču pa 1—2 kg. Dajejo ga tudi kot zdravilo, in sicer konjem proti glistam in proti driski vseh živalij. — Domači kostanj je dobra in tečna piča prašičem. — Čespljevih drož, ki ostanejo prikuhanju slivovice, damo prašiču za dan in glavo 2—4, a govedu 6—8 kg. Pri pokladanju goveji živini moramo prej koščice izbati. Plesnive in skisane drože pa niso za krmljenje.

8. Krmite po mogočnosti le pripravljeno krmo, ker več izda in ker je živina tako lahko ne raztresa. Za konje jo samo zvežite, za svinje kuhajte, za goveda pa jo škropite, močite ali parite.

9. Konjska rezanica od slame, sena, koruznice bodi 1—1½ cm dolga, primešajte

ji nekaj stolčenih koruznih strokov, ali v sili tudi plev. Če morete pridjati malo ovsa ječmena ali debelače, je seveda klaja tečnejša. Za govejo živino pripravite 3—3½ cm dolgo rezanico, katero pokrmite samo, ali ji primešajte, zvezanega korenstva, po mogočnosti malo otrobov, zdrobljenih koruznih strokov, plev, žaganja, oljnatih tropin, šrota divjega kostanja itd. Rezanico od slame, koruznico in pleve morate za goveda pred krmljenjem popariti, v kadi ogreti (skisati), ali vsaj z osoljeno voho poškopiti. Polijte jo v čeburu z vrelo vodo in dobro mešajte; ko se ohladi, podajte jo živini. Kdor tega ne more, naj trdo klajo vsaj eno uro pred krmljenjem poškopri in premeša. Parjenje pa je seveda boljše kakor samo škropljenje, ker trdo krmo zmešča ter ji pomnoži okusnost, prebavnost in tečnost. Kisa se pa krma takole: Rezanico, plevo, zdrobljene stroke, sempirje, zvezano repo itd. polijte na čistem prostoru z osoljeno vodo in dobro mešajte, da postane vse vlažno. Potem stlačite klajo v čeber, pokrijte z deskami in obložite s kamenjem. Klaja se sčasoma spari in v toliko zavre, da dobi duh po kislastem vinu. Če stoji posoda na toplem mestu n. pr. v hlevu, tedaj se ugrije piča v približno 2 dneh v toliko, da je dobra za pokladanje, na mrzlem prostoru se zgodi to v 3—4 dnevih, ali še kasneje. Pri tem je paziti, da se klaja v posodah preveč ne skisa, da ne postane kislota kot jesih ter da ne začne gniti, ker to oboje bi utegnili govedom škodovati.

10. Ker morete krmiti večidel slamo, koruznico, semensko deteljo, t. j. trdo in težkoprebavno krmo, zato dajte živini večkrat po nekoliko soli (ako ne škropite rezanice z osoljeno vodo.) Sol pomaga namreč želodcu, da more slabo in trdo klajo bolj prekuhati in natančneje izkoristiti. Tudi dejanje poklajnega apna ja baš letos pri slabi, trdi in na rudninskih snoveh revni krmi od neprecenljive vrednosti, ker odvrtače marsikatero bolezn.

11. Ne primešavajte pitni vodi otrobov in drugih močnih krmil, ker tekočina ostane le malo časa v želodcu in zatorej bi se krepilno krmilo le slabo izkoristilo. Pame-

Solunski proces.

(Dalje.)

Obtožnica je vsebovala v glavnem sledeče krivice.

1. Poskus umora prestolonaslednika Aleksandra kot regenta in odstavitev dinastije.

2. Poskus nasilne polastitve državne oblasti in uvedba vojaške diktature.

3. Poskus oropanja državne blagajne.

4. Organizacija umora avstro-ogrskega prestolonaslednika, kar je izzvalo neposreden povod za vojno, ki naj bi uresničila namere „črne roke“.

5. Nepokorščina napram državnim zakonom in naredbam predpostavljenih.

6. Vojaške krivice zaradi raznih porazov posameznih oddelkov vojske,

7. Izzivanje razmer za zaključitev posebnega mira Srbije s sovražnikom.

8. Razni poskusi in dokazana dejstva vmešavanja v državne posle itd.

Poleg teh krivic so bile še mnoge druge krivice javno ali osebno pravne prirode.

K 1. točki je obstojala na razpravi

ugotovljena krivica Malobabičeva, ki je bil obsojen na smrt in ustreljen.

K 2. točki se je ugotovila krivica že v samem sklopu organizacije in v njenih pravilih ter po raznih pismenih dokumentih, med katerimi tudi pismena zahteva generala Damjana Popoviča, da se njemu izroči popolna vojaška in civilna oblast v Makedoniji, Stari Srbiji in Sandžaku.

K 3. točki so se ugotovila dejstva, da so bile v delu priprave za napad na vlak Narodne banke, ki je prevažal gotovino pred umikom iz Srbije skozi Skoplje, Djevdjelijo in Solun v Marzeli na Francosko. V Albaniji pa je v bližini Lješa prišel polkovnik Dimitrijevič-Apis z enim oddelkom vojakov in častnikov k poveljniku varnostne straže pri prenosu državne blagajne z zahtevo, da se mu izroči državna blagajna. Poskus se je izjalovil vsled prisebnosti poveljnika in pravočasnega prihoda pomoči.

K 4. točki se je dokazalo, da se je brez znanja zakonite državne oblasti pripravljala na zemljišču Srbije atentat na člana dinastije sosedne avstro-ogrske države. V parku Topčider je poučeval atentatorje v streljanju in metanju bomb srbski častnik

Tankoski. Atentatorji so uživali podporo Narodne odbrane. Prenos orožja in bomb je omogočila srbska finančna straža. Ker so torej v atentatu sodelovali organi državne uprave in vojske, se je upravičeno moglo smatrati, da je vlada kraljevine Srbije pripravljala atentat in s tem dala neposreden povod za strahovito štiriletno svetovno klanje. Tako ogromno odgovornost z države kraljevine Srbije je mogla oprati le kri brezvestnih voditeljev tajne organizacije „črne roke“ v Srbiji. Vlada je zato imela vse razloge, da nastopi proti tem dejstvom, ki jih v Srbiji ni mogla kaznovati v smislu državnih zakonov, ker ni imela fizične moči proti tajnim elementom, ki so izpodkopavali temelje države z navidezno patriotsko akcijo.

K 5. točki pa se je ugotovila samovolja posameznih državnih in vojnih organov, ki so omalovaževali državne zakone in naredbe v smislu teh zakonov ter protizakonito postopali v dosegu ciljev tajne organizacije. V dokaz temu je bilo razpravlano o mnogih slučajih v vojski in državni upravi. V tem oziru je vredno omeniti slučaj generala Damjana Popoviča, ki je baje zakleval, da se umikajoče vojne enote iz

tnije postopate, če primešavate otrobe in ostala močna krmila rezenici oziroma parjeni krmi.

12. Ob slebih letinah nasejajte za prihodnjo spomlad krmskih rastlin n. pr. rži, ječmena, ovsa, graha, grašice, rdeče detelje itd. Najranije spomladi doraste za košnjo jeseni posejana rž.

Društvene vesti.

„Razvalina življenja“ v Rohodelskem domu je v nedeljo ob polni dvorani prav lepo uspela. Igralci in režija zaslužijo vso pohvalo. Napredek je tako očeviden, da dela vso čast prosvetnemu društvu. — Tudi ponovitev drame „Mrak“ v šmihelski dvorani je uspela zelo dobro, ker so se igralci potrudili biti kos svojim vlogam. Ilija Vujan je svoje prejšnje napake popravil, Rada pa je topot res plastično predstavila vso posebljenost greha. Sicer pa je igra sama na sebi precej puhla in s „scenično flikarijo“ strašno razfegnjena. Dasi poučna vendar za oder ni pripravna.

Šola brez božjih in cerkvenih zapovedi je zločin nad mladino. — je propast družin, — je poguba vsakega naroda.

Tako šolo nam uvaja belgrajska vlada s pomočjo svobodomiselnega učiteljstva.

Tedenske novice.

25letnico mašniškega posvečenja je v Brooklyn (Amerika) obhajal č. g. P. Kornelij Petrič, ki je bil več let tudi v tukajšnjem frančiškanskem samostanu kot katehet. — Naše iskrene čestitke v imenu Novomeščanov!

„Bog čuvaj Matuško Rusijo!“ Niso je mogli uničiti z vojno, niso je mogli uničiti z revolucijami, ne z boleznimi ne z lakoto — vse to so jej že pripravili — milijone ruskega ljudstva so izrebili z mile ruske zemlje — vse to ni zašlo — nadzverski program ni izšel — zdaj so se vrgli na njo kakor volkovi na ovčji bled, zadušiti jo hočejo gospodarski! Konsorcij treh mogočnih pruskih judov Stiens — Rathenau — Deutsch so skovali načrt, kako izkoristiti ruska prirodna bogastva za nemški židovski žep in ruski narod popolnoma požarmiti temu načrtu. — Nemčija — ona Nem-

predbalkansko vojno Srbije stavijo pod njegovo poveljstvo v Macedoniji, da se koncentrira vsa njemu podvržena vojna moč okrog Bitolja, kamor je tudi poslal svojega sina z rodbino, ter da tamkaj pozapre Pašičeo vlado in njene privržence, razprestolji dinastijo, nato pa izvrši državni udar in sklone posebon mir. Tik pred umikom iz Skoplja v oktobru 1915 l. je bilo generalu Popoviču odvzeto vsako poveljstvo in na njegovo mesto je bil postavljen „beloroček“ general Peter Bojevič, ki je skoncentriral svoje trupe že pri Skoplju in se spustil v boj proti prodirajočim Bolgarom ter nato po 25 dnevni bitki na Kašaniku izvršil umik preko Kosova, Prizrena, Ljumkule in Albanije k morju.

K točkam 6., 7. in 8. so bile krivice sicer več ali manj politične prirode, vendar pa so imele podlago v čisto vojaških zadevah. Govorilo se je tudi, da so na posameznih odsekih fronte „črnoroški“ poveljniki samovoljno pošiljali parlamentarce k sovražnikom zaradi sondiranja terena za zaključitev posebnega mira in da se je na nekaterih odsekih namenoma žrtvovalo cele vojaške enote v očeviden poraz v dpsego političnih ciljev.

čija, ki je v iztrte izviti vojni z Rusijo pomorila milijone ruskih sinov in očetov, ista Nemčija, ki je zaplodila ruski boljševizem, z očitnim roparskim namenom, ista Nemčija se pod votlo frazo „prijateljstva“ približuje po njej ubijani Rusiji in hoče od nje še njena prirodna bogastva — zakaj? Zato, da si sama opomore, da postane zopet močna, zopet sposobna za nov še hujši napad na slovenski svet! — Ista Nemčija, ki od vse vojne odškodnine, ki jo mora dati po pogolbi zmagovalcem, ni dala niti facka iz svojega žepa, marveč vse iz oropane Rusije, — ista Nemčija se danes hlina isti Rusiji, da jej popolnoma izpije mozeg in kri in jo stori popolnoma nesposobno za vlogo „varuhinje Slovanstva“. Zapadne velesile so pre Nemčiji nevoščljive. — Med tem ko se ta zvičerna lisica pripravlja za gospodarsko uničenje Rusije, pa misli Bronstein „Trocki“ in Wrangel na novo akcijo Rusije, ki naj bi iztrebila z ruske zemlje novo milijone ruskih sinov — vse po načrtu „Slawenbrauchtman nicht!“ To bo tudi rezultat genovske konference. — Zares, Bog čuvaj milo nam majko Rusijo, otmi jo njunih notranjih in vnanjih sovražnikov, da bi ne bilo enkrat prepozno!

Cherchez le juif! Išcite žida! Ta rek s je rodil v Franciji — v nekdanji najbolj katoliški državi. Ta katoliška Francija je imela najbrdkejšje izkušnje z židovstvom. Framazonske, po najnevarnejših židih snovane in vzdrževane lože so bile kakor mine položene po celi francoski državi, največ seveda v Parizu. V teh ložah so se kovale vsakovrstne psotidinastične in protidržavne zarote; v teh ložah so se pripravljale krvave revolucije, ki so Francijo pretresle v njenih temeljih in jo oropale njenih najdragocenejših vrednost. Na čelu teh lož vidimo skoro izključno samo žide in od židovstva podkupljene zaslepljene francoske državnike. Pod frazo „egalité fraternité“ je židovstvo pripravljalo v Franciji pogin krščanstvu, a zlate gradove sionstvu!

„Vpostavitve komisije za priredbo pridobnine. — Volitve komisijskih članov in namestnikov se vrše po vsej Sloveniji v nedeljo dne, 28/5. te. — Razglas delegacije z dne 19. tega meseca št. A I 987/2 izide te dni v Uradnem listu in vsebuje vse podatke onaačinu, kraju in času volitve. — Da se izvrše volitve polovico komisijskih članov in namestnikov, so devčna oblastva I stopnje uvrstila davčne zavezance za priredbeno dobo 1922/1923 v davčne družbe in sestavila seznam pripadnikov davčnih družb. — Ti seznanjeni bodo v času od 1. do vštetelega 15. maja tl. v uradnih prostorih davčnih oblastev I stopnje razgrnjeni na ugled davčnim zavezancem. Vpogledati smetjo imenke samo pridobnini zavezane osebe dotičnega priredbenega okraja med navadnimi uradnimi urami. — Voliti bodo smele le osebe, ki so upisane v imenik, brez ozira na spol, če vživajo vse državljanske in politične pravice, in one, ki si izposlujejo vpis v imenike na podstavi reklamacijskega postopanja. Rok za vlaganje reklamacij je določen od dne 1. do vštetelega dne 15. maja tl. Vsak davčni zavezanec sme vložiti nekolikovan reklamacijo le za svojo osebo pri davčnih oblastvih. O njih odloča končno veljavno delegacija. — Po poteku reklamacijskega roka bodo smeli davčni zavezanci vpogledati imenik se nadalje do vštetelega 20. maja tl. samo, če se primerno legitimirajo, da se jim na ta način omogoči izbrati kandidate izmed volilnih upravičencev.

Razkrinkan Novačan. Izvršilni glavni odbor zemljoradniške stranke je na svoji 12. redni konferenci dne 30. m. m. sklenil javno objaviti „da je rezolucija (sprejeta v Celju 19 m. m. in objavljena v „Naši vasi“ dne 23 m. m. — Op. ur. „Sed.“) nasprotna programu in pravilom Zemljoradniške stranke in da se ž njo ne more strinjati“ ter da je ista „sprejeta brez vednosti in odobrenja Glavnega izvršilnega odbora, ki ne more sprejeti nase nobene odgovornosti za to rezolucijo niti za njene posledice“. — Tako so slovenski zemljoradniki pravočasno razkrinkani, da so hoteli s svojim „republikanstvom“ in „avtonomijo“ v krilu monarhistične in centralistične srbijanske stranke samo loviti kaline za monarhiste in centraliste. To je nov dokaz,

da se edino Ljudska stranka v Sloveniji in Hrvatski pošteno in iskreno bori za avtonomijo in za vlado ljudstva.

V Bitolju je „skrbna“ vojna uprava pustila na raznih krajih ležati za skoraj 200 milijonov streliva, ki baje ni bilo za našo državo, temveč za — Poljsko (proti Rusiji?) To strelivo se je kar na lepem čisto samo od sebe vžgalo in začele so se razstrelbe, ki so vničile večidel mesta in zahtevale veliko število človeških žrtev. Do 30 tisoč oseb je brez strehe. Škoda se ceni do pet milijard kron. Obenem je tudi v Solunu odšla v zrak zaloga streliva čisto sama od sebe in čisto samo od sebe je tudi v Kamniku eksplozirala municija. Vse se je že zvleklo na jug in tam — propada. — Zdi se nam, da se tudi v Avstriji svoj čas frčale smodnišnice v zrak čisto same od sebe.

Za dvesto odstotkov nameravajo zvišati zemljiški davek, ker kmet plačuje premalo davka. Za razne „nesreče“, ki jih povzroča slaba in zapravljiva državna uprava pod belgrajskim centralizmom, kmalu ne bo dovolj davčnih bremen niti takrat, ko bomo grizli kamenje in se oblačili — s figovim peresom.

Srbska zemljoradniška stranka, ki itak nima v Sloveniji ničesar iskati s plemenskim in centralističnim programom, je dr. Novačanu pokazala hrbet. Sedaj je ustanovil „Slovensko republikansko stranko“. — V Belgradu je naš urednik vprašal beljskega Toneta (i saj ga poznate!), zakaj so socialni demokrati v vseh treh volilnih okrajih postavili za nosilca liste Etbina Kristana. Tone pa je odgovoril: „Republika med našim ljudstvom strahovito vleče, Etbin Kristan pa je bil v Ameriki predsednik republikanskega združenja; to nam je prineslo mandate.“ Dr. Novačan se drži tega recepta, ker ni tmel sreče ne pri samostojnožih, ne pri zemljoradnikih ter bo končno prijadral s svojo „republiko“ med plemenske šoviniste Radičevega ali pa Pašičevega kova. Kristan nam je viden in tipljiv dokaz, koliko je zaupati takim in enakim političnem pustolovecem. — SLS je v trdem boju jasno pokazala, da je iskrena v svojem delovanju za avtonomijo in za vlado ljudstva. Kdor pa išče na domačem gnojišču preperelo monarhistično slamco, češ, da je ona kriva vsega gnoja in zla, ta ni prijatelj ljudstva. Ko bomo kldali gnoj, bo marsikaj odletelo, pa tudi „kraljevi republikanci“, kakor so Kristanovci in Novačanci.

Izlaz Slovenije na Jadransko more je napisal g. inž. Djordje Pevac v 7. številu „Tehniškega lista“. Članek, v katerem primerja Musilov načrt proge (Kočevje—Brod—Moravice) z Klodič-Hrovat-Kavčičevim načrtom (Kočevje in Črnomelj—Vrbovsko) ter daje v tej primerjavi prednost Musilovi, sklicujoč se na mnenje, ki ga je izdal klub železniških inženjerjev na železniškem zborovanju dne 29. decembra 1921, sklicanem od upravnega sveta dolenskih železnic. — V naslednji številki „Tehniškega lista“ (štev. 8) mu odgovarja znani železniški strokovnjak g. inž. Klodič. Njegova izvajanja v omenjenem odgovoru so jako zanimiva. Na koncu članka napravi pisec posnetek svojega članka in očita g. inž. Pevacu v 5 točkah, da je bilo strokovno mnenje podano na železniškem zborovanju nepravilno, glede upravičenosti pa v protislovju Udruženja jug. inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana, da se je držal pri pisanju članka pristranosti, da je potvoril situacijo Musilovi trasi v prid, da je važne stvari zamolčal. ceste v območju tras po manj ključno navedel. prometne stroške in vozni čas nepopolno računal, vse le Musilovi progi v prid. — Zadeva postaja zanimiva in nam je v tem oziru stavljen na razpolago daljši članek za prihodnjo številko.

G. Buk še vedno gloda na kokoših, ki jih je prodajal tako po ceni, da bodo mestni reveži imeli čimmanj koristi od ubožnega zaklada. Na kosti je povabil tudi g. Ogriča, ki po gostilnah prodaja svojo neslano samostojneško sol-modrosti. Če imajo železničarji in drugi reveži obrtniki in uslužbenci — namesto kokoši gg. Buka in Ogriča v želodcu, ni naša krivica, če hočejo novomeški samostojneži svojega vzornika in doseči sloves g. Pucija, ki se je „proslavil“ v volovski aferi, naj le nadaljujejo s svojo kokoško afero, mi jim ne bomo ostali dolžni, dasi smo

nameravali s zafrkacijo, če jo g. Buk imenuje „popravek“, končati.

Osebnosti. Žerjav je odstopil kot minister baje zaradi bolezni. — Pucija niti nemški voli ne izveležejo iz vlade. — Davidovič je prišel v Ljubljano. — Davidovič je odšel iz Ljubljane. — Ali je to vse? Vse.

Z novim notranjim posojilom v znesku 2 milijard kron upa finančni minister za silo zamašiti zevajoče razpokline v našem državnem „gospodarstvu“. — „Velikanski uspeh“ zadnjega notranjega posojila bi moral vendar strezniti tudi najhujše centraliste in zapravljivce.

Uredništvo „Bogoljuba“ je izdalo lično knjižico „Rožica s krasi“, v kateri se opisuje bogoljubno in vzorno življenje slovenskega fanta Ernesta Mlakarja, ki je padel v vojni 1916. — Cena Din. 3. Naroča se: Misijonišče Groblje p. Domžale. Knjižico priporočamo v zgled in posnemanje našim fantom.

Ljudska posojilnica v Novem mestu je v kratkem času pridobila vsestransko zaupanje. Kljub temu je še mnogo naših mož in zadrug, ki se še niso odločili vlagati svoje prestanke v svoj novomeški zavod. Svoji k svojim! Ne odlašajte!

Kmetska Zveza.

Tajništvo SLS v Novem mestu je zopet prevzel g. Josip Munda, ki se je te dni vrnil iz Ljubljane, dočim bode tajniške posle Kmetske zveze za novomeški okraj še nadalje vodil njen tajnik g. urednik Fran Radešek. Vслед neolčljive skupnosti delovanju ostaja tudi uredništvo in upravnništvo „Sedanjosti“ v dose-danjih prostorih na Florjanskem trgu. G. Munda bo v kratkem obiskal vse naše organizacije v novomeški okoli-ci, da jih povzbudi k živalnejšemu delovanju.

Shod v Mirni peč. Na Belo nedeljo se je vršil po prvi sveti maši v Ljudskem domu shod Kmetske Zveze. Poročal je g. poslanec Sta-

novnik, ki je v dvehurnem govoru izčrpno ob-razložil današnji politični položaj. Obilno zastopani somišljeniki — dvorana je bila nabito polna — so ga napeto poslušali in mu v vseh točkah odobraval. Shod se je izvršil v najlepšem redu. Navzoči samostojni so ravno tako soglašali z izvajanjem gosp. poslanca. Spoznali so, da so jih pripeljali njihovi voditelji na rob gos-podarskega propada in zato zapuščajo njihove vrste. Upamo, da bodo kmalu spregledali tudi oni, ki še danes zaslepljeni tavajo v zmoti in jim za vedno obrnili hrbet. Shod je od zadnjih volitev pokazal velik napredek in upamo, da bo obrodil mnogo sadu. Vsi zborovalci so iz-razili željo, da bi g. poslanec še večkrat prišel k nam, kar je rad obljubil. — H koncu je bila izražena popolna zaupnica Jugoslov. klubu.

Iz vagona.

Samostojnež: „No, kaj pa vi pravite, mamca, o brošuri dr. Šušteršica?“

Jajčarica iz Ribnice: „Stari gromov-nik je hotel zagrmeti, pa mu je odzad — sapa ušla.“

Jajčarica iz Ribnice: „Kam pa bo-tra?“

Potnica: „Moram z otrokom v Novo mesto v bolnišnico. Pogoltnil je krajcar in naš zdravnik ga ni mogel izvleči.“

Jajčarica: „Svetujem vam, da ueste otroka v davkarijo. Tam bodo dobili krajcar iz otroka, če le vrag ni.“

Miša na prodaj s sadnim vrtom, ko-zolcem in eno njivo na Brodu 17, četrt ure od Novega mesta.

Učenca za mesarsko obrt
sprejme A. Mežnaršič, Kandija 16.

Tiskarna — Knjigarna
Knjigoveznica
J. Krajec nasl.
Novo mesto
se priporoča.

Vzajemna zavarovalnica

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17

sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru. — 2. Zvoheve proti razpoki in prelomu. — 3. Sprejema v novoustanovljenem življenjskem oddelku zavarovanja.

Skupno premagamo skupne težave!

Svoji k svojici!

Trgovina ALFONS OBLAK
v Novem mestu
priporoča špecerijsko, kolonijalno
in galanterijsko blago.
Točna in solidna postrežba!

Gospodarska Zveza -:- podružnica Novo mesto.

Na drobno!

Manufakturni oddelek

Na debelo!

je dobil večjo množino češkega blaga, kot žensko volneno blago, hlačevino, sukno za moške obleke itd.

samo 14 dni! ➡ 10% popusta ➡ samo 14 dni!

Priporoča svojo bogato zalogo umetnega gnojila, cementa, semen in galice!